

drugod, se prepričali svoje krive misli, ako bi prišli h kaki besedi naši!

Iz Ljubljane. — Tudi občinska (srenjska) postava, kakor jo je sklenil lanski deželni zbor, ni potrjena, tedaj jo bo c. kr. vlada letošnjemu zboru še enkrat predložila. Potrjena pa ni bila zavoljo §§. 14. 20. 24. 28. pod 13. 36. 55 srenjske postave in §. 33. volitnega reda in zavolj odstranjenega §. 80. vladnega predloga. — Brž ko ne se začno deželni zbori po veliki noči.

— Vsaki čas se pričakuje razpis novih volitev mestnega odbora, ki so v nekterih mestih že razpisane. Po deželi pa se neki ne bojo volili novi župani in odborniki, dokler ne pride nova srenjska postava.

— Z veliko hvalo se je tu sprejel govor gospoda dr. Karola žl. Wurzbach-a v državnem zboru, v katerem se je krepko poganjal, da bi odvrnil deželi naši silne stroške za nezakonske matere in otroke v tržaški porodnišnici.

— Gosp. Luka Jeran, ki je bil kot vrednik „Danice“ po ljubljanski c. kr. deželni sodni tožen, da sestavek „S križne gore“ 7. mal. srp. po §. 303, 307 in 239 kaz. zak. bega očitni mir in red, naznanja v poslednjem listu „Danice“, da ga je c. kr. viša deželna sodnija v Gradcu popolnoma nedolžnega priznala. — Popraviti imamo tudi naznanilo v poslednjem listu „Novic“ o tem, da g. Klein ni bil zavolj pomanjkanja dokazov kazni oprostjen, ampak popolnoma nedolžen spoznan.

— Danes zvečer je slovesna beseda Vodniku na spomin v čitavnici naši. Ker se „Novice“ že tiskajo, predno se je začela slovesnost, ni nam mogoče povedati že, kako je bilo. Po vsem, kar slišimo, bi trebalo, da bi imeli danes trikrat večo dvorano.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Zbornica poslancev v državnem zboru dunajskem je 25. dne p. m. sklenila postavo, da vprihodnje v porodnišnicah in nornišnicah kjer si koli bodi plačuje vsaka dežela za svoje ljudi, ako sami plačati ne morejo. C. k. vlada je podala to postavo državnemu zboru v pretres; izvoljeni odbor jo je z malimi spremembami sprejel, in večina zbora je pritrdila. Dr. Wurzbach se je s temeljitimi dokazi ustavljal tej postavi; prašal je najpred, kako da vlada ta „odlomek“ predlaga državnemu zboru, ker so vendar še bolnišnice in najdenišnice (hiše za najdene otroke), o katerih bi se tudi moglo govoriti; rekel je, da prvo in pred vsem bi bilo treba to vprašanje dognati, ali imajo porodnišnice in najdenišnice vprihodnje še biti ali ne? Res, da razmere deželá so o tej zadevi tako različne, da se ta važna reč ne dá po enem kopitu strojiti; naj se zaslisi najpred deželni zbori. Kranjsko deželo, iz ktere gré v Trst vsako leto veliko žensk v službo, bo ta postava hudo hudo zadela, zakaj poštene pridejo v službo, al tlak primorskega kupčijskega mesta je zlo polzek — v službi dobé otroka ter grejo z njim v porodnišnico; tak otrok ni Kranjec, pa vendar bo morala kranjska dežela plačati stroške za otročnico in otroka; ne reče se preveč, ako bo morala vsako leto plačati okoli 14.000 fl. Dr. Wurzbach je tedaj nasvetoval, naj se odloži za zdaj ta postava in vlada naj prihodnjemu državnemu zboru predloži postavo, ki je terjatvam časa in vednosti primerna, za bolnišnice, porodnišnice, najdenišnice in nornišnice. Govoril je tudi Čupr, naj država, kakor je to do leta 1852 bilo, na-se vzame te stroške. Al ne Wurzbachova, ne Čuprova ni obveljala; sklenjeno je bilo po večini, kakor je vlada zahtevala. — V seji 28.

jan. je moravski poslanec Ryger s 70 družniki predložil državnemu zboru nasvèt, naj se sklène, da se diplom od 20. okt. 1860 in patent od 26. febr. 1861 v tem prenaredí, da za vse kraljestva in dežele avstrijskega cesarstva veljá edina civilna in kazenska postava in da naj vse sodniške zadeve spadajo v opravilstvo vesolnega državnega zbora. Res čudno je, kako je mogel kdo ta predlog podpisati, dokler cesarski diplom od 20. oktobra 1860 veljá za „nepremakljivo ustavno podstavo“ našega cesarstva! — Ravno v tej seji pa se je začela razprava, o kateri se pravi, da je zvonec nosila v letošnjem zboru — šlo je namreč zato: ali naj državni zbor dovoli tistih 10 milijonov, ktere vlada zahteva za armadne stroške v Schleswig-Holsteinu. Poročevavec je bil dr. Giskra. Vsi ministri so bili pričujoči, vse galerije poslušavcev polne. Giskra popisuje zgodovino Schleswig-Holsteincev in stan njih pod dansko vlado, ki jim je v šolah, kancelijah, v cerkvi in javnem življenji materni (nemški) jezik vzela in danski jezik vrinila; dalje pretresuje postopanje avstrijske vlade, ktero se poteguje za Dance, in pravi, da nevarno pot hodi, ker s tem, da misli, da bo z malo vojsko zatrla vse, utegne uneti veliko vojsko po svetu. Giskra priporoča tedaj zboru odsekov nasvèt, naj se ministerstvu dovoli le 5 milijonov in 343950 gold. za to, kar zadeva vzajemnih stroškov za zvezno eksekucijo v Holstein-Lauenburgu, in naj se ministerstvu izreče, da zbor ne potrdi postopanja vladnega v schleswig-holsteinskih homatijah. Za njim stopi c. k. dvorni svetovavec Biegeleben na oder in zagovarja vladno postopanje, rekši, da london-ska pogodba je zvezda, ki vodi Avstrijo in Prusijo, in po tej pogodbi se mora Danija vzdržati celotna. Če nemški narod zahteva, da postane Schleswig-Holstein nemški, se avstrijska vlada mu ne more pridružiti, ker Avstrija ne sme pripustiti, da bi obveljala národna polika; sicer se klicu: „Nemčija naj seže do Königsau-a“ brž pridruži „Italija naj seže do jadranskega morja“. On terja tedaj, naj se vladi dovoli 10 milijonov. — Za njim so govorili v zmislu Giskrovem proti vladi poslanci dr. Berger, dr. Brinz, dr. Rechbauer, Kuranda, Skene, dr. Hrbst, Kaisersfeld, — zoper odsekov predlog in za vlado so govorili poslanci Brints, baron Tinti, baron Pratobevera, grof Hartig, Sartori, Brosche, Ryger, Poljak Groholski pa je nasvetoval neki dostavek odsekovemu predlogu, kateri meri na to, da se pripusti prihodnji določbi, kako naj se postavijo v Avstrii dežele, ki niso v nemški zvezi proti unim, ki so v nji. 3 dni je trpela razprava; govori so bili nekteri prav sjajni, nekteri zlo ostrizoper vlado. Da se zatiranemu nemškemu narodu v Schleswig-Holstein pomaga, mora tudi želeti vsak Avstrijan; al pomagajo naj Nemci, ker Nenemcem je vse eno, ali v Schleswig-Holsteinu vlada kak Glücksbürger ali Avgustenburger. Čudno je bilo slišati govornike, ki so povdarjali le „nemško orožje“, „nemško kri“, češ, da le ona je naredila Avstrijo za to, kar je, in jo rešila iz večkratne nevarnosti. Vse to se glasi tako, kakor da bi ne bili ne Slovani, ne Ogri itd. prelivali krvi za Avstrijo, ampak le Nemci!! — Do danes še ne vemo, ali je „nezaupnico v vladno postopanje“ sprejel ali zavrgel državni zbor; to pa je že znano, da ni dovolil vladi vseh 10 milijonov, ampak le polovico po nasvetu odsekovem, kakor smo gori rekli. — Čedalje bolj je podoba, da se vname huda vojska na Nemškem, ker Angleži se pripravljajo na pomoč Dancem. Tako pa pridete Prusija in Avstrija v stisko med združeno dansko-švedsko in angleško silo in med silo nemško. 1. dne t. m. je prusko-avstrijska armada prestopila mejo schleswiško.